

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgåve i **MA1101 Grunnkurs i analyse**

Fagleg kontakt under eksamen: Mats Ehrnstrøm

Tlf: 73 59 17 44

Eksamensdato: 4. desember 2019

Eksamenstid (frå–til): 9.00–13.00

Hjelpemiddelkode/Tillatne hjelpemiddel: D: Ingen andre trykte eller handskrivne hjelpemiddel er tillatne. Bestemt, enkel kalkulator tillaten (Casio fx-82ES PLUS, Casio fx-82EX, Citizen SR-270X, Citizen SR-270X College, Hewlett Packard HP30S).

Annan informasjon:

Vektinga av kvar oppgåve er gjeven i sjølve oppgåva. Les igjennom alle oppgåvene før du byrjar; den opplevde vanskegraden er ikkje naudsynt i stigande rekkefølge. Skriv tydeleg og eintydig, og grunnlegg berekningane/prova dine (obs. gjeld ikkje Oppgåve 1). Teikn gjerne. Spør dersom noko er uklårt.

Målform/språk: nynorsk

Sidetal: 3

Sidetal vedlegg: 0

Kontrollert av:

Informasjon om trykking av eksamensoppgåve	
Originalen er:	
1-sidig ☐	2-sidig ☒
svart/kvit ☒	fargar ☐
skal ha fleirvalskjema ☐	

_____
Dato

_____
Sign

Oppgave 1

(20p)

Kven av følgjande utsagn er korrekte? Svar med «Sann» eller «Usann». *Begrunnelse trengest ikkje på denne oppgåva.*

- (i) Funksjonen $x \mapsto |x|$ er kontinuerlig.
- (ii) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x^2+1}{x(x \ln(x) + \frac{2}{x^2})} = 3$.
- (iii) $\int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} = \arcsin(x) + c, \quad c \in \mathbb{R}$.
- (iv) $\sum_{j=1}^n (x_j - x_{j-1}) \sup_{[x_{j-1}, x_j]} f$ kallast en øvre Darbouxsum for f på $[x_0, x_n]$.
- (v) Likninga $y'' - y = 0, y(0) = 1, y'(0) = 0$, løysast av $\cosh(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$.
- (vi) Funksjonen $f: x \mapsto \sqrt{x^2}$ har ein invers $f^{-1}: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$.
- (vii) $\cos(x^2) = 1 + \mathcal{O}(x^4)$ der $|\mathcal{O}(x^4)| \leq Cx^4$ for x nær 0.
- (viii) $\sum_{j=1}^n \frac{1}{j} \leq \int_0^n \frac{dx}{1+x^2}$ for alle $n \in \mathbb{N}$.
- (ix) Det finst funksjonar som er deriverbare, men ikkje kontinuerlig deriverbare.
- (x) $\left\{ \left(1 + \frac{2}{n}\right)^n \right\}_{n \geq 1}$ er ei veksande og begrensa følgje, men som ikkje konvergerer.

Oppgave 2

(10p)

Berekn

- (i) $\int_{-1}^1 x \cosh(x) dx, \quad \cosh(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$.
- (ii) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos(t) dt}{1 + \sin^2(t)}$
- (iii) $\int_0^\varepsilon \frac{dx}{\sin(x)}, \quad 0 < \varepsilon < 1$.

Hint: Finn ein samanlikningsbar funksjon.

Oppgave 3

(10p)

Skisser grafen $y = f(x)$ til

$$f(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 1}.$$

Bestem definisjonsmengde og verdimengde, nullpunkt, lokale og globale ekstrema, og eventuelle asymptoter til f .**Oppgave 4**

(10p)

Finn

$$\int \frac{x^2 - 1}{x(x - 1)^3} dx.$$

Oppgave 5

(10p)

La

$$x^2 + (y + 1)^2 = 1,$$

der vi betrakter $y = y(x)$ som ein funksjon av x nær punktet $(x, y) = (0, 0)$.

(i) Vis at

$$y'(x) = -\frac{x}{\sqrt{1 - x^2}}.$$

Hint: Bruk gjerne implisitt derivasjon.

(ii) Bestem Taylorpolynomet (utan restledd) av andre grad til $y = y(x)$ i $x = 0$. Marker kva i Taylorpolynomet som kallast lineariseringa til f .(iii) Kva er $y^{(37)}(0)$?

Oppgåve 6

(10p)

La

$$S_n = \sum_{k=0}^n (\sin(x))^k, \quad n \in \mathbb{N}.$$

- (i) For kva verdier av x konverger S_n når $n \rightarrow \infty$?
- (ii) Berekn $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$ i desse tilfella.

Oppgåve 7

(10p)

- (i) L ys initialverdiproblemet

$$\frac{y'(x)}{2x} - y(x) = 1, \quad y(1) = 2.$$

- (ii) Vis at løysinga er uniformt kontinuertlig på $[1, 2]$, men ikkje på $(1, \infty)$.

Oppgåve 8

(10p)

La $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ være funksjonen

$$x \mapsto \begin{cases} x^2 \sin(\frac{1}{x}), & x \neq 0, \\ 0, & x = 0. \end{cases}$$

Vis/gi eit matematisk argument for at:

- (i) f er kontinuertlig og deriverbar for $x \neq 0$.
- (ii) f er kontinuertlig og deriverbar i $x = 0$.
- (iii) f' ikkje er kontinuertlig i $x = 0$.

Ein trenger ikkje nødvendigvis å bruke ε/δ i denne oppgåva.